

M A K Ó I FÜGGETLEN UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajnal utca 13. szám.

Felelős szerkesztő:
Dr. KISS PÁL.

Főmunkatárs:
ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám: 63.

A nagy lehengerelés.

Makó június 6.

Ne hamarkodjunk el véleményünk megalkotását a most folyó választások eredményéről. A kormány a választások első napjára tüzetted ki a szavazást azokban a kerületekben, ahol jelöltjei biztos győzelemre számíthattak, a választások második és további napjai azonban — jól számított Jeszenszky ur — a függetlenségi pártok tagjainak számát növelték. Már az eddigi eredményekből megállapítható, hogy a két függetlenségi párt, még ha mindjárt egymaga lesz a kormány ellenzéke a parlamentben, legalább száz-száz-tíz taggal lesz képviselve a Házban, olyan táborral tehát amilyennel csak közvetlenül a szabadelvűpárt letörése előtt rendelkezett. A parlamentben évtizedeken át tartott függetlenségi küzdelem ideje alatt a 48-as párt számban félszáz körül változott, ekkora volt csak az az igazán emberitőlőti munkát végzett csapat, amelyik szűfeszítette a 67-eseknek pénzzel, hatalommal, csendőrrel s a választási és közgazgatási visszaélések minden fajával összetartott sziklavarárt. Az 1906. január 26-iki népitélet napja bizonyára előbb következett volna be s előbb söpörte volna el a szabadelvűpárt uralmában megtestesült nagy hazugságot, ha a függetlenségi-párt a nemzeti uralom előtti időkben is száz vagy még ennél is több taggal lett volna képviselve a törvényhozás házában.

Nem kell kétségbe esnünk, hogy Magyarország népe avval válaszol Tisza Istvan országjáró korteskedésére. a munkapárt elvesztegetett millióira, a közigazgatási atrocitásokra, a leghallatlanabb hivatali presszióra, a csendőrszuronyoknak eddig nem tapasztalt nagyfoku tevékenységére, hogy száz vagy

még ennél is több 48-as képviselőt küld a parlamentbe. Az történt ezuttal is, ami a szabadelvű korszak választásai alkalmával: a városok érdekhajhászó és korrupt választóközönsége sietett — mint ezelőtt is mindig, szolgálatot tenni a mindenkori kpmánynak az által, hogy jelöltjét győzelemre segítette, a nemzetiségi kerületek pedig, ahol érhetőleg nagy respektusa van a főszolgabíróknak, csendőrnek s mindenek fölött a pénznek, újra zsákmányai lettek a kormánynak, mely, mind e respektábilis eszközök fellett rendelkezik. A magyar kerületek azonban, ahol nincs foganatja a Judás-pénznek, ahol az ország már a vélszületett több-intelligenciánál fogva sem ijed meg olyan könnyen a kivezényelt csendőrtől, — ott bizony ahogy a régi szabadelvűpárt nem tudott sikereket elérni, úgy nem tudott mandátumokat kapni a munkapárt sem. Nem kell messzire menni példáért: itt van Nagylak, Sajtény, ahonnan a román és szerb választókat részint pénzzel, részint papjai segítségével beszállította magának a nagylaki munkapárt, a magyar szavazók közül azonban se pénzzel, se erőszakkal meg nem tudott szerezni egyet se, mind leszavazott ingyen és szinte kérés nélkül a függetlenségi jelöltre. Hogy miért van az mégis, hogy a magyarság többsége dacára kevesebb a függetlenségi képviselő? — egyszerűen azért, mert a magyar vidékeken nagyobb kiterjedésűek a képviselőválasztó kerületek, mint a nemzetiségi parcellákon. Hiszen azt, hogy a magyar nép függetlenségi, a nemzetiségek pedig pénzzel és karhatalommal megdolgozhatók, nem mi találtuk most ki, hanem tudta ezt már Tisza Kálmán is, aki a választókerületek jelenlegi beosztását annak idején — éppen ezekre való tekintettel így megcsinálta.

Két dátum.

Makó, június 6.

Hát csakugyan az történt volna az elmúlt három-négy nap alatt, ami 1906. január 26-án történt?

Nem, szó sincs róla,

Hiába hirdetik a komoly írástudók és a nem kevésbé komolynak látszó tudatlanok, ami most megesezt, az minden volt, csak nem meg fordított január 26-a.

Lássuk csak. Ötödfél évvel ezelőtt az történt, hogy a 67-es minisztérium, 67-es belügyminiszter, 67-es főispánok, röviden: a virágjában levő 67-es rendszer közepette, amikor a csendőrszuryony az ő szavukra halgatott, amikor az állami tisztviselőket, a vasutasok nagy kontingensét ők presszionálták, amikor a főispánok az ő szájaizók szerint dolgoztak: akkor, a 67-es éra delelőjén törté le őket egy napon a nemzet s tüzte ki az alkotmány veszélyben levő bástyáira a 48. as lobogót.

Ez történt ötödfél évvel ezelőtt.

És most? Ne legyen senki fia oly naiv, hogy azt állítsa: most az ellenkezője történt.

Mert nem történt az ellenkezője.

Kérdezzük: vajjon függetlenségi kormány vezette e most a választásokat? Függetlenségi a belügyminiszter és függetlenségi-e a főispánok, a szolgabírák s végül: függetlenségi vezetnyszavára hallgatott-e a csendőrszuryony?

Ha valaki emberfia igen-nel felvehetné e kérdésre, annak joga volna azt mondani, hogy megfordított január 26-ával állunk szemben. De mert az összes erőforrások fölött ma is ők rendelkeztek, tehát ők csinálták a választásokat, nem is történhetett meg az, ami akkor történt, mert hiszen az előfeltétel hogy a hatalom birtokában levő többséggel szemben a nemzet a kisebbségnek adjon többséget, — hiányzott, mivel most a kisebbség volt a hatalom birtokában. Ha nem ez a helyzet, ha a választásokat Kossuthék vagy Justhék csinálják és a munkapárt a mai számarányban jut a házba, akkor beszélhetünk volna megfordított január 26-ikáról.

Amde úgy itéljük, hogy akkor éppen nem lett volna arra okunk. Helyesebben: nem lett volna alkalmunk, mert bajos még csak elképzelni is, hogy függetlenségi rezsim alatt a munkapárt egyáltalán megszülethetett volna. A függetlenségi párt bomlási processzusában fogamzott ez a párt s a széthúzásban valahogyan fejlődésnek indult ez az időta.

Ne beszéljen hát senki arról, hogy új január 26-át értünk meg. Az történt ezen a választáson is, ami mindig megtörtént: *győzött a választásokat vezető párt, és győzött úgy, hogy a függetlenségi pártoknak semmi okuk nem lehet a panasza* kisebbségük miatt, csakis a mindenkorinál hallatlanabb választási visszaélések miatt.

Hiszen ők százan vannak s lesznek többen is, kisebbség pedig ennél tekintélyesebb nem is lehet.

Politika.

Maradék választások.

A „M. F. U.” tudósítójától.

Makó, június 6.

Nagykörös. Bakó József pártönkivüli 48-as függetlenségi 908 szavazattal ittképviselőnek választották ifj Beretvárs János ugyan-csak pártönkivüli 48-as függetlenségi jelölt 758 szavazata ellen. A választás teljes rendben folyt le.

Fiume. Zanella Rikárd, az autonompárt 67-es képviselő-jelöltje itt ma tartotta program-beszédét.

S.-A.-Ujhely. Kazy József államtitkár, a kerület megválasztott képviselője, ma mandátumának átvétele végett ideérkezett. A választók óriási lelkesedéssel fogadták.

Ma, június 6-án *Liptó* és *Ugocsa* vármegye két-két, összesen tehát négy kerületében lesz választás. A nagyszöllősi kerületben Barta Ödön pártönkivüli függetlenségi mérkőzik a demokrata Bródi Ernővel, a halmi kerületben pedig Fogarassy Zsigmond pártönkivüli függetlenséggel veszi föl a küzdelmet *Földiák* Gyula Kossuth Ferenc-párti, *Bródy* Ernő és *György* Endre munkapárti jelöltekkel szemben. Mint Nagyszöllősről sürgönyzik, a szavazásra bevonult választók számarányáról itélve, Barta megválasztása biztos.

Ujvidék. jun. 6 Itt föllépett pártönkivüli programmal *Adamo-vich* István, volt néppárti képviselő. Vasárnap este a szerb választók kétszáz-as küldöttsége tüntető fölvonulást rendezett Slezák Lajos munkapárti mellett.

Szamosújvárról értesítik a Pol. Híradót, hogy az ott megválasztott *Mártonffy* Márton képviselő mandátuma ellen petícióval fognak élni az ellenzéki választók.

Batthyányi Tivadar gróf a választójogért.

Gróf *Batthyány* Tivadar tegnap *Kállay* Frigyes kíséretében Szekszárdra utazott, hogy mandátumát

átvegye. Lelkes fogadtatásban részesítették őket a választók. A vasútállomáson dr. Szentkirályi Mihály polgármester üdvözölte Batthyányt. Ezután a városházára vonultak, ahol a székszárdi hölgyek virágözönnel fogadták. A gyűlést a városházalélti tereen több ezer főnyi közönség előtt tartották meg. Gróf Batthyány beszédében megköszönte a megválasztását és azután hosszasan foglalkozott a kormány választási visszaéléseivel. Azután erélyesen követelte a választói jog mielőbbi reformját, még pedig az általános, egyenlő és titkos választójog haladéktalan megalkotását. Este fáklyamenet és bankett volt, amelyen a mandátumot átnyújtották Batthyáynak. A választók ezenkívül egy hatalmas ezüst serleget ajánldoztak képviselőjüknek.

A királyhegyesi és igácsi ut.

Mikor kövezik ezeket az utakat?

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, június 6.

A királyhegyesi — és igácsi ut kikövezése, mely a most meg-ejtett képviselőválasztás alkalmával kortesfégyver gyanánt szolgált a munkapártnak, ma a törvényhatósági bizottság közgyűlésének képezte egyik tárgyát.

A miniszternek ezen utak kiépítésére vonatkozó rendeletét mikor ma a törvényhatóság jól kihámozta, alig maradt meg belőle valami. El lehet mondani e rendeletről, hogy egy hajszálnyival több, mint a „nesze semmi, fogd meg jól“ A miniszter ugyanis föltételelesen ígér valamit. Igéri ugyanis, hogy ha a körülmények megengedik és a vármegye nem tudná az utat a gyors erejéből kiépíteni, akkor nyújt segítyt.

A leküldött miniszteri rendelet értelmében az állandó választmány javasolta a két utnak a törvényhatósági utak sorába való felvételét és javasolta egyúttal azt is, hogy az alispán bizassék meg az utépítéshez szükséges költsön felvételével. Végül azt javasolja még az állandó választmány, hogy írjon fel a törvényhatóság a miniszterhez az iránt, hogy az utépítésre felvett költsön törlesztését, nemkülönben az ut fentartási költségeit vállalja el.

Justh Gyula: Hozzájárul ahhoz, hogy úgy az igácsi, mint a királyhegyesi ut a törvényhatósági utak hálózatába felvéssék, de különösképpen találja, hogy áprilisban, mikor Makó várososa kérte e két utnak a törvényhatósági utak hálózatába való felvételét, ugyanakkor az alispán ezt lehetetlennek tartotta. Nem tudja, mi okozta a gyors változást? Erre kér felvilágosítást. Az állandó vány határozati javaslatát akként fogadja el, hogy úgy a költsön felvétele, valamint az egész utépítés ügy tartassék függőben mindaddig, míg a miniszter határozott kijelentést nem tesz arra nézve, hogy a felvett költsön évi törlesztését, nemkülönben az utak fentartási költségeit az állampénztárból fedezi. Miután ő maga a miniszternek a két uttest kiépítésére vonatkozó rendeletét nem smeri, kéri annak felolvasását.

Hervay István: Áprilisban csak azért nem volt hajlandó a két utnak a törvényhatósági közutak sorába való felvételére, mert a vármegyei utalap helyzete ezt meg nem engedte. Május hó utolsó napjaiban azonban Makó város kérelmére a miniszter elrendelte a két utnak a törvényhatósági közutak hálózatába való felvételét és megígérte az utépítéshez államsegélynek folyósítását is. Ez után felolvastatta a miniszter rendeletét.

Justh Gyula: Miután halotta a miniszter rendeletét, még inkább föntartja előbbi álláspontját, mert a miniszter rendelete nem elég világos. Azt mondja ugyanis a rendelet, hogy a vármegye közönségét esetről esetre, a lehetőségig segíti a két ut kiépítésében. Mindenesetre bel kell írni a miniszterhez és ha teljes anyagi, illetve fizetési garanciát vállal, akkor lehet szó csak a költsön felvételéről, mert nagyon könnyen megtörténhetik, hogy a vármegye felveszi a költsönt és akkor ez, vagy más miniszter azt mondja, hogy nincs meg a lehetőség, vagy ígérteit teljesítse és a megyének kell ezt majd fizetni.

Hervay István: Ő a költsönt akként akarná felvenni, hogy a vármegye semmiféle garanciát nem vállalna annak törlesztésére, hanem a pénzügyekkel akként állapodnék meg, hogy azt az államkincstár fizeti.

Návay Lajos dr.: Minden tekintetben osztja Justh Gyula véleményét, mert addig semmiféle költsön felvételéről, sem pedig utépítésről szó sem lehet, míg a miniszter teljes garanciát nem vállal a költsönvett összeg törlesztésére, annál is inkább, mert a miniszternek jelenlegi rendelete nem elég világos.

Galambos Ignác dr.: Tekintet tel arra a körülményre, hogy ha előbb felír a törvényhatóság a miniszterhez, ismét elodázódik a két nagy fontosságú közlekedési utak kikövezése, azért indítványozza, hogy a költsön vétessék fel és mindkét ut építésék ki még esetleg az utalap terhére is.

Dózsa Sámuel dr.: A költsön felvételénél a célszerűségi szempontokat is figyelembe kell venni, így elhamarkodott lépés volna az alispán részéről a költsön felvétele azelőtt, mielőtt a miniszternek határozott válasza le nem nem érkezik, mert ha a pénzügyek hosszabb ideig tartatnának kötelezettségben, bizonyára fészálékkal drágább hitelt nyújtanának. Ez okból kifolyólag a maga részéről is Justh Gyulának a Návay Lajos által is helyeselt indítványának elfogadását ajánlja.

Dózsa Sámuel felszólalása után a törvényhatóság egyhangulag Justh Gyula indítványát fogadta el.

— **Évzáró ünnepély.** A főgymnázium ifjúsága tegnap, vasárnap délelőtt előkelő közönség jelenlétében tartotta meg a főgymnázium tornatermében évzáró ünnepélyét. Az összes zene és énekszámok nagy tetszést arattak. A szereplők: *Vajda József, Molitoris János, Nyáry József, Róna Nándor, Halász Árpád, Juróvich Hugó, Halász István, Lakatos Pál, Patáki Miklós és Szelle Károly*, mind dicséretet érdemelnek.

Hirek.

— **Személyi hírek.** Justh Gyula Makóváros — Návay Lajos dr. Temesvár belváros és Vertán Etele a battonyai választókerület országgyűlési képviselői ma Makóú időztek és részt vettek a törvényhatósági bizottságnak közgyűlésén.

— **Közigazgatási ülés.** A vármegye közigazgatási bizottsága szerdán délelőtt tartja meg *Jakabffy István* főispán elnöklésével június havi rendes ülését.

— **Köszönettelés** az, hogy a „Makói Független Ujság“ megszűnik. Sőt. Ilyen perfid hresztelést csak a konkurrens bocsáthat a vak világba minden alap nélkül. A mi ujságunk nem esetlegesen, nem időszakra készült, hanem céltudatosan és tervszerűen. Szolgálni kívánjuk továbbra is a nép érdekeit s szűkebb városunk polgárainak érdekeit. Hanem az bizonyos, hogy lapunk mostani formája és beosztása *ideiglenes*. Ahelyett, hogy megszűnne a lap, megerősödik. Még pedig a leg-rövidebb idő alatt. Mostani formáját csak a kényszerítő szükség parancsolta ilyen kicsire. Meg fog nőni. Uj lesz a betűje és új gépen nyomják. Szíves olvasóinktól csak két-három hétre kérünk einézést a mostani köntösért, azután új formában, de a régi, megacélosodott lélekkel küzdünk tovább itt a vidéken az ország gazdasági és kulturális fejlődésének előbbvitelért.

— **Halálozás.** Érzékeny csapás érte *Márton Ferenc* és neje *Nagy Lidia* makói lakosokat. Kis leányuk *Anna* tegnap másfél éves korában elhalt. A korán elköltözött ártatlan gyermek temetése a református egyház szertartásai szerint holnap, *kedden* délelőtt 9 órakor lesz a gyászban maradt szülők újvárosi házában.

— **A diákok tornaversenye.** Vasárnap délután esett meg az a szép ünnepség a főgymnázium udvarán. A diákok szabatos és szép produkcióikkal nagy tetszést arattak. A versenypontokban a kiválóbb tornászok mutatták be atletikai ügyességüket. Az egyes versenyszámokban kitünteteketéremmel fogják feldekorálni; azonkívül *Halász István VII o. Luncz Géza VII. o. és Fodor Tivadar VII. tanuló*, mint legjobb tornászok, 10—10 koronás aranyat kaptak jutalmul *Hervay István*, alispán, dr. *Demkó Pál*, közjegyző és *Csu káss Géza* tornatanár adományából.

— **Botrány a kávéházban.** Az éjjel *Apjok Sándor* feleségével együtt mulatott a „Központi“ kávéházban, miközben összeveszték és egy csinos családi jelenetet rögtönöztek, a melyben a férj hatalmas pofont ragasztott felesége arcára, maga egy üveggel akarta fejbevágni, de ebben megakadályozták. A brutális férj ügye megtorlás végett a rendőrkapitányi hivatalban van.

— **Megszűnt sertésvész.** A nagyszentmiklósi járás főszolgabírája arról értesítette ma Makó város rendőrkapitányi hivatalát, hogy ott a sertésvész megszűnt s a forgalmi zárlat feloldatott.

— **Köbor lelenc.** *Toszkán Ida* lelenc, ki *Vajka Lászlóné* volt kiadva Földeákra gondozásba, onnan tegnap megszökött és beszállásolta magát Makón *Szabó*

Józsefhez, ki neki sajnálatból éjjeli szállást adott. Ma aztán a rendőrségnél jelentette a kis köbor lelencet, mire vissza kísérték Földeákra gondozójához.

— **Bosszuálló csósz.** *Fazekas Nina* tegnap délután a szentlőrinci szőlőkön keresztül bátyja lakására igyekezett, mikor *Barnay János* csósz megállította és megakartá verni. A leány futásnak eredt, de a csósz üldözőbe vette és egész a leány bátyjának lakásáig üldözte, hova szintén beakart hatolni, de az orra előtt bezárták a kaput. A magáról megfélekedezett csósz ekkor a kaput kezdte döngötni. Ezért aztán ma feljelentették és megindult ellene az eljárás.

— **Temető tolvaja.** Papp György a görög katolikus temető csószje jelentést tett a rendőrkapitányi hivatalnál, hogy *Singer Julianna* 12 éves kis leányt tetten érte, mikor a sírról oltott rózsákat lopott. A kis leány ellen folyamatban van ez eljárás.

— **Közkedvelt makói „Glória bajuszpedrő“** a bajuszpedrők királya, mert az eddig ismert bajuszpedrőket minden tekintetben felülmulja, használatával a bajuszt neveli, kitűnő összetételű, kellemes szagú, úgy, hogy az országban nem csak a nagy közönség, hanem a fodrász és a borbély-üzletben is nagy kedveltségnek örvend, van fehér, barna és fekete színben, kis doboz 20 fillér, nagy doboz 30 fillér. Készül Makón az aradi utcai gyógyszerészeti laboratóriumban. Ugyanott a gyógyszerteráiban kapható.

A vármegye ügyei.

Közügylés a megyén.

A „M. F. U.“ telefon jelentése.

Makó június 6.

Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartotta meg *Jakabffy István* főispán elnöklése alatt évnegyedes rendes közgyűlését.

A közgyűlésre, melyet mindenki viharosnak gondolt, csaknem teljes számban vonultak fel a törvényhatósági bizottságnak tagjai. Különösen nagy számmal jelentek meg a kormánypárt emberei, kik azt hitték, hogy az országgyűlési képviselő választás után a független párti elem fog támadást intézni a vármegye kormányára ellen. De tévedtek. A gyűlés simán folyt le. Nem történt semmi baj. Egyébiránt vita sem volt, csak két tárgynál, ugymint az igácsi és királyhegyesi ut kikövezésénél, valamint a makói rendőrlegénység létszámának szaporításánál. Az első ügyben itt Justh Gyula indítványa fogadtott el.

E két ügyről lapunk más helyen adunk részletes tudósítást. A többi ügyekről alig érdemes írni, mert a törvényhatósági bizottság tagjai a két érdekes ügy letárgyalása után elhagyták a termet és az előadók csak önmaguk közt referáltak meg az ügyeket, így mi sem természetesebb, hogy mindenütt az állandó választmány határozati javaslata ment keresztül.

Az ügyekről az alábbi tudósítást közöljük:

Tudomásul vette a vármegye törvényhatósága az alispánnak a közigazgatás legutóbbi évnegyedről szóló jelentését. Minden észvétel nélkül tudomásul szolgált a vármegyei díjnokok jogviszonyáról nemkülönben a faiskolák-ról szóló szabályrendelet is.

Jóváhagyólag vették tudomásul a miniszternek a Makó—Csanádpalotai törvényhatósági közút csanádpalotai szakaszának kőburkolattal való ellátása tárgyában, valamint a magyarbányhegyesi közút egyes szakaszának kiépítése tárgyában kelt rendeletet.

Felvette a törvényhatóság a városi utak közé a Csokonai utcát és belterületté nyilvánította a makói munkásházakat.

Jásznagykunszolnok megyének azon átiratát, hogy a vármegye sajnálatát fejezte ki a legutóbb lejártszódott képviselőházi botrány fölött, csak egyszerűen tudomásul vették.

Makóváros képviselőtestülete legutóbb aszfaltjárdák kiépítésére hirdetett pályázatot. Két előnyös ajánlattevő jelentkezett, ugymint a Magyar aszfaltipar részvénytársaság és a Fiumei aszfaltársaság, melyek közül az utóbbi 23 ezer koronával volt olcsóbb az előbbinél.

Mindennek dacára Makóváros képviselőtestülete mindkét ajánlatot vizsautasította s érdemben nem határozott.

E határozat ellen dr. Dózsa Imre élt fellebbezéssel, melynek a törvényhatóság helyt adott és utasította Makóváros képviselőtestületét, hogy a két határozat fölött érdemben döntsön, vagy ha nem, 60 nap alatt új versenytárgyalást hirdessen. A többi ügyekben mindenütt az állandó választmány határozati javaslatát vették tudomásul, mire a közgyűlés 12 óra után véget ért.

A rendőrség szaporítása.

Kevés a rendőr Makón.

A „M. F. U.” tudósítójától.

Makó jun. 6.

Makóváros képviselő testületéhez a rendőrkapitány részéről március havában egy indítvány került, mely azt javasolja, hogy a mostani rendőrlégszám let-száma, mely jelenleg 19 rendőrből áll, tizzel szaporitassék, nemkülönben két irnoki s egy II-od rendőrbiztosi állás rendszeresítessék.

Az indítványt Makóváros képviselő testülete anyagi erők hi-jában elvetette és az ügy fellebbe-zés folytán a belügyminiszter döntése alá került.

A belügyminiszter rendelete pár nappal ezelőtt került Csanádvár-megye alispánjához, s azt a mai közgyűlésre tárgyalásra tüzték ki.

A megyei állandó választmány javasolta, hogy a rendőrlégszám tizzel szaporitassék, két irnoki állás és egy II-od rendőrbiztosi állás rendszeresítessék.

Justh Gyula: afölött nem vitatkozik, hogy van-e szükség Makón a rendőrlégszám let-száma szaporítására, de mivel a miniszter maga rendelé ezt el, nem zárkozik el előle, de figyelembe kell venni, hogy Makó városa ezidő szerint 100% pótdáv-val adminisztrál, így a szaporítással járó újabb terheket meg-nem bírja, azért indítványozza,

hogy a belügyminiszter keres-tések meg aziránt, hogy a rendőrlégszám szaporításának költségeit államsegélylyel fedezze. Mint-hogy azonban a községekben is hasonló a rendőrszolgálat Makói városához és ez leginkább állam-érdek, indítványozza, hogy utasitassék az alispán aziránt, hogy terjessen a legközelebbi közgyűlés elé konkrét javaslatot, amely szerint a községek rendőri intéz-ménye is államsegély által gyara-pitassék.

Návay Lajos: Minden tekintetben osztja Justh Gyula vélemé-nyét és helyesnek találja, ha ez irányban felirat intéztetik a belügyminiszterhez. A jövőben azonban erre szükség nem lesz, mert az állam évenként 2 millió koronával, segélyezi a törvényha-tósági és rendezett tanácsu váro-sokat és a segélyösszeg egy része a törvénytervezet szerint épen a rendőri intézmény javítá-sára szolgál.

Dózsa Sámuel dr: Ugy van meggyőződve, hogy az állami se-gély a pótdáv apasztására nem szolgálhat, ezért ő is annak a híve, hogy a makói rendőrlégszám szaporítása érdekében segély a kormánytól kéressék.

Návay Lajos: A törvény ter-vezet szerint csak a legelső se-gély, amely már folyósítva van szolgál a tisztviselők dotációjának emelésére, a következő négy év-ben folyósítandó, mint egy 10 millió korona államsegély olyan, mely a városok pótdáját lesz hivatva apasztani, amennyiben a rendőri, katonai, adóügyi és anyakönyvi intézmények támo-gatására szolgál.

Kiss Pál dr: A maga részéről konkrét tényekkel nem látja be-gazolva a rendőrlégszám let-száma szaporítását, mert ha a rendőrkapitány helyes beosztást tudna alkotni, úgy a mi békés viszonyaink között a mostani 19 rendőr is megfelelne a követel-ményeknek. Igen ám, de a rendőr-kapitány, ki a mult évben több mint száz kihágási esetet produ-kált, mint azt az alispán is igen jól tudja s nagyobbára olyanokat, hogy valakinek tyukja vagy li-bája künn járt az utcán és ennek nyomozására használja fel a le-génséget nemkülönben arra, hogy egyik-másik szegény sza-tócs a vasárnapi zárórán túl nem zár-e egy perccel később. Eb-ből aztán, kihágási eset fábriká-lódik, a melynek nyomozása a rendőrlégszám összes idejét le-foglalja és nem marad nekik annyi idejük, hogy a köz és vagyonbiz-tonság őrzését helyesen teljesítsék.

Más rendszer volna meghonosít-andó a rendőrkapitányi hivatal-ban és akkor megfelel a rendőrlégszám mai létszáma, ezért a maga részéről a létszám emelést semmi körülmények közt meg-nem szavazza.

Miután az ügy eléggé ki volt merítve, *Jakabffy* főispán szava-zásra bocsátotta az ügyet, amikor 41 bizottsági tag az állandó vá-lasztmány határozati javaslatát szavazta meg, 31 pedig ellene szavazott, így Makón a rendőrség létszámát szaporítani fogják

Távirat--Telefon.

A „M. F. U.” tudósítójától.

Tisza Héderváznál.

Budapest, jun. 6.

Tisza István gróf, aki ma reg-gel több napi távollét után Geszt-

ről Budapestre érkezett, déltájban meglátogatta *Khun-Héderváry* Károly gróf miniszterelnököt.

Bartha Ödönt megválasztották.

Nagyszőlős jun. 6.

A nagyszőlősi kerületben ama megejtett képviselőválasztáson *Bartha Ödön* pártonkivüli 48-ast egyhangulag a kerület képviselő-jévé választották. Ellenjelöltje, a munkapárti *Bródy Ernő* dr. visz-szalépett s a halmi kerületben lépett fel.

Jón a létszámemelés.

Bécs jun. 6.

Az új véderőtörvényjavaslat tárgyában még a korábbi kormány alatt megindult szaktanácskoz-nyokat e hónap 15-én Budapes-ten a honvédelmi minisztérium palotájában folytatják. A tanács-kozás amelyen a közös hadügy-minisztérium részéről *Hoffmann* altábornagy több referens kísé-re-tében és a két honvédelmi mi-nisztérium részéről katonai és polgári referensek vesznek részt, nyolc-tíz napig fog tartani.

Repülünk.

Budapest jun. 6.

A Magyar Aero Klub a belügy-minisztériót engedélyt kér arra, hogy e hónap 7-én, 10-én és 13-án Budapest és Győr közt utazó repülőversenyt tarthasson. A bel-ügyminiszter a kért engedélyt megadta s egyidejűleg a szüksé-ges biztonsági intézkedések meg-tételére utasította az illető ható-ságokat és pedig a székesfőváros államrendőrség főkapitányát, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Esztergom, Fe-hér, Győr és Komárom vármeg-yeek alispánjait, Győr és Komá-rom városok polgármestereit és a csendőrséget.

A boszniai tartománygyűlés.

Sarajevó jun. 6.

Itt az a hír van elterjedve, hogy a királyi képviselőtében Fe-renc Ferdinánd királyi herceg fogja a boszniai tartománygyűlést megnyitni. Ezt következtetik ab-ból, hogy a városi hatóság még nem tett intézkedéseket a tribü-nök eltávolítására.

Regény.

Képek a szabadságharcból.

Irta: egy volt 48-as honvédtűszer.

(15)

Isten keze.

Már az összeg láttára kó-válygott a feje Andrásnak. Mondá ugyan a fogadalmat, hogy hiven megőrzi és a többi, de már mikor az Is-tennek a nevét ajkára merte venni, már akkor az ördög fészkelte a szívében és pokoli tervek kezdtek fogamzani agyában.

Szinte támoogyott, mikor a fülkéből kilépve, kezében tartotta a pénzt, a kincset, amiért már annyi ember el-adta lelkét.

Érezte kezében azt a drága sulyt, a mely nem az övé, csak őrizetére bízták. Megállt a szoba közepén és

gondolkozni kezdett, de hogy gyanut ne keltsen, hirtelen szekrényébe zárta a pénzt és visszasietett vendégéhez, ki már ugyan égő mécs mellett, az ágyban ébren fe-küdt. Hogy bizalmat keltő legyen megjelenése, András minden erejét összeszedte, hogy az izgalom rajta meg-ne látszassék. S midőn biz-tositotta vendégét, hogy a pénzt megbízható zárt helyre tette, jó alvást kívánva, ven-dégét magára hagyta.

Andrást elkábitotta a pénz.

Az a régi virtus, a mely abban jelentkezett, hogy jobb a másé, mint a magáé, még sem szunnyadt el lelkében. Kiment atyana elá sötétjében, Háborgott a lelke. Forrt az agya, szédült a feje. Teste sem nyughatott. Izgatottan járt fel s alá. A verejték csepegett homlokáról, halán-tékán erei duzzadtak az iz-galomtól, gondolkozott, mit tegyen, hogy ez a pénz az övé lehessen.

Egyszerre megállt. Az égre nézett. Eszébe jutott a fo-gadalma. Az Isten, akire hi-vatkozott — eh mit —, nem hallotta az ő fogadalmát az Isten. A pénz az övé lesz és szörnyü tette határozta magát.

Sietve belépett csendesen a konyhába. Ott az ajtó mellett levő ásót előveszi és siet a tanya végébe a nagy szederfa mellett levő szalma-lazal mellé és gyorsan, amint csak erejéből kitelik, ás egy vermet.

Mig András a vermet ássa, addig Pistának, akinek szá-mára az istentagadó a ver-met ássa, álmodik szépeket az ő kedves kis Jenő fiáról. A kit felvesz karjai közé. Csókolja az ő egyetlen büsz-keségét, örömét, boldogságát, míg szeretett élettársa vál-lára dől és öleli férjét, egyet-len támaszukat: „Itt vagy drága férjem itt!? Ne hagyj el bennünket, a tiedet. Oh mi boldogság, mi kéj! — csak hogy láthatunk.“ S az alvó alszik tovább, hogy még nagyobb boldogságról álmodozzék.

Ez alatt a sátán erőt adott a sir ásó munkájának, csak hogy rossz utra vezesse az Isten képre teremtett embert. A verem kész lett. Ek-kor vakon minden emberi érzésből kivetkőzött elhata-rozással ismét a konyhába lopózik. Leveti dolmányát és csizmáit, felgyürkőzött karjával kezébe ragadja a fejszét és benyit a kam-rába.

(Folyt. köv.)

